

en reeds binnen perioden van vijf jaren ontsporingen aan den dag komen, kan niet verbazen in een kunstwereld, die door het modieuze al te veel wordt geregeerd.

Hedendaagsche kunst is voor een museum een fictie. De kunst van tien jaar geleden was een andere hedendaagsche dan de hedendaagsche van nu. De modepaarden veranderen snel. In dubbelen zin is dus het museum te Eindhoven karakteristiek voor de tegenwoordige aesthetische verzwakking. Het is museum terwille van het begrip museum. *L'art pour l'art* op museumgebied. Het is genoemd een museum voor hedendaagsche kunst. „Voor Moderne Kunst” zou nog iets anders zijn geweest. Modern is een qualiteit geworden, niet een tijdsbepaling. Er is achtergrond, herkomst, traditie. Het Egyptische, het Romaansche, behooren onverbrekkelijk tot de historie der moderne kunst, die een andere is dan de mode-kunst.

Vult het museum van Abbe zich dus geleidelijk met hedendaagsche schilderijen, dan kan het binnen twintig jaren reeds een van die stoffige, totaal verouderde provinciale collecties zijn geworden, die men zoo vaak in Frankrijk aantreft in kleine stadjes, waar bij wijze van toeval soms enkele meesterwerken in verdwaald zijn geraakt. Alles in zoo'n volmaakt vastgelopen collectie was éénmaal hedendaagsch, maar met de generatie van belanghebbenden, die dit ophielden, is deze kunst ten grave gedaald. Alleen de echte verzamelaarshartstocht, de eenzijdige, beperkte, maar helderziende, kan in dergelijke gevallen redden. De verzameling door Mesdag bijeengebracht is nog altijd een goed voorbeeld van hetgeen de levende kijk van een schilder, die zijn slag wist te slaan buiten de marktwegen, bijeen wist te brengen aan belangrijke kunst van zijn eigen tijd.

Men verzamelt nooit met dezelfde lust en liefde, met dezelfde voorkeur des harten, als het ex-officio moet gebeuren, meedeinend op de deining der exposities, tegen wil en dank gedreven door de invloeden, die op de markt bepaalde talenten tot een zaak trachten te maken.

Omdat het „hedendaagsche” geen program, geen begrenzing, maar een vloeiend iets is, zal het, op een museum toegepast, spoedig blijken de ruimte voor de hedendaagschen van morgen te missen. Het is van belang dat overwogen te zien, omdat het Eindhovensche museum klein is. Dit beteekent geenszins een waarschuwing de schilders van nu buiten de aankopen te houden. Het is slechts de vraag, in welk tempo, in welke mate en naar welke inzichten en waardeeringen.

Wie bv. van 1880—1890 veel schilderijen van Floris Verster, Breitner, Toorop had gekocht voor een beperkte ruimte, zou zich den pas hebben afgesneden voor hun latere ontwikkeling, die niemand toen kon voorspellen. Ook de vruchtbaarheid van een schilder is in deze dingen van belang.

Juist het merkwaardige Eindhovensche geval van een museum zonder collectie, onbezwaard door provinciale ballast, biedt een eenige gelegenheid